

สรุปและเสนอแนะ

เมื่ออุตสาหกรรมทวีจำนวนและความสำคัญเพิ่มมากขึ้น ปัญหาที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากอุตสาหกรรมมีการผูกขาดย่อมจะเป็นสิ่งที่ติดตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทย ซึ่งแต่เดิมมีความสำคัญน้อยและมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนเป็นส่วนใหญ่ เมื่อมีการพัฒนาอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้นและการผลิตในระยะหลังนี้เป็นการผลิตขนาดใหญ่ ใช้เงินทุนเป็นจำนวนมาก ดังนั้นในระยะแรกของการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้จำนวนผู้ผลิตยังคงมีน้อย โอกาสที่จะมีอำนาจผูกขาดย่อมจะเกิดขึ้นได้ เพื่อที่จะวิเคราะห์หาคำตอบโดยทั่วไปแล้วอุตสาหกรรมส่วนใหญ่สามารถมีอำนาจผูกขาดได้ในระดับใด โดยการไขข้อมูลจากการสำรวจในอุตสาหกรรมในประเทศไทยในปี ๒๕๑๑ และใช้ Concentration เป็นเครื่องช่วยในการวิเคราะห์โครงสร้างของอุตสาหกรรมดังกล่าวแล้ว จากตัวอย่างอุตสาหกรรมทั้งหมด ๓๔ อุตสาหกรรม สามารถที่จะจัดแบ่งประเภทออกตามค่าของ Concentration ได้ดังนี้

๑) อุตสาหกรรมที่มี Concentration สูง (๖๓% หรือมากกว่า) มีอยู่ประมาณ ๕๑% ของอุตสาหกรรมทั้งหมด ๓๔ อุตสาหกรรม ซึ่งคิดเป็นจำนวนคนทำงานทั้งสิ้น ๓๓% ของจำนวนคนงานทั้งหมดในอุตสาหกรรมตัวอย่าง อุตสาหกรรมประเภทนี้ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์ แก้วและผลิตภัณฑ์จากแก้ว อุตสาหกรรมทำเยื่อกระดาษและกระดาษแข็ง เป็นต้น

๒) อุตสาหกรรมที่มี Concentration ขนาดกลาง (๓๔-๖๖%) มีอยู่ประมาณ ๔๒% ของอุตสาหกรรมทั้งหมด ๓๔ อุตสาหกรรม ซึ่งคิดเป็นจำนวนคนงานทั้งสิ้น ๕๔% ของจำนวนคนงานทั้งหมดในอุตสาหกรรมตัวอย่าง อุตสาหกรรมประเภทนี้ได้แก่ อุตสาหกรรมน้ำตาล ไม้ซีกไฟ กระสอบป่าน เครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น

๓) อุตสาหกรรมที่มี Concentration ต่ำ (๓๓% ลงมา) มีอยู่ประมาณ ๗% ของอุตสาหกรรมทั้งหมด ๗๘ อุตสาหกรรม ซึ่งคิดเป็นจำนวนคนทำงานทั้งสิ้น ๑๕% ของจำนวนคนทำงานทั้งหมดในอุตสาหกรรมตัวอย่าง อุตสาหกรรมประเภทนี้ได้แก่อุตสาหกรรมทำของมีคม โรงกลิ้ง เฉาก้าน มันอัดฝ้าย ปอและนุ่น เป็นต้น

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าในปี ๒๕๑๐ นั้น อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีค่า Concentration สูงเป็นส่วนใหญ่ สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้อุตสาหกรรมมี Concentration สูงก็คือ นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น และอุตสาหกรรมเหล่านี้ แต่เดิมมีอยู่น้อยและมีขนาดเล็ก อุตสาหกรรมที่ทำการผลิตขนาดใหญ่ย่อมจะมีส่วนในอุตสาหกรรมนั้นได้มากกว่าหรืออาจกล่าวว่ามีอำนาจผูกขาดเกิดขึ้นได้ ประกอบกับการที่จะเข้ามาแข่งขันเพิ่มนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ทั้งนี้เนื่องจากอุปสรรคทางด้านเงินทุน เทคนิคการผลิต หรือการไม่อนุญาตให้เข้ามาแข่งขันเพิ่มได้ของรัฐบาล ในประเภทของอุตสาหกรรมที่มี Concentration สูงนี้ได้เลือกศึกษาตัวอย่างของอุตสาหกรรมแก้ว และอุตสาหกรรมกระดาษพิมพ์-เขียน ในอุตสาหกรรมแก้วนั้นได้พบถึงสาเหตุที่ทำให้มี Concentration สูงก็คือ นโยบายทางด้านรัฐวิสาหกิจของรัฐบาลที่ไม่อาจให้มีการแข่งขันอย่างเสรีได้ เนื่องจากรัฐวิสาหกิจนี้ต้องตกอยู่ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ผลที่ตามมาจากการผูกขาดก็คือ ผู้บริโภคไม่มีโอกาสที่จะเลือกชนิดของผลิตภัณฑ์ได้ตามต้องการ สำหรับอุตสาหกรรมกระดาษพิมพ์-เขียนนั้น สาเหตุที่มี Concentration สูงก็คือ การที่ผู้ผลิตยังคงมีอยู่เป็นจำนวนน้อย แต่สามารถผลิตได้ในปริมาณที่เกินกว่าความต้องการของตลาด ทำให้เกิดมี Surplus Capacity ซึ่งนำไปสู่การรวมตัวกันของบริษัทขนาดใหญ่ ๆ ขึ้น ผลที่ตามมาจากการที่อุตสาหกรรมมี Concentration สูง คือ การขึ้นราคาสินค้า

อุตสาหกรรมที่มี Concentration ขนาดกลาง มีอำนาจในการผูกขาดน้อยกว่าอุตสาหกรรมที่มี Concentration สูง ตัวอย่างของอุตสาหกรรมประเภทนี้ได้แก่ อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ การที่อุตสาหกรรมมีค่า Concentration

ขนาดกลางนี้ อาจจะเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในค่า Concentration จากอุตสาหกรรมที่มีค่า Concentration สูง แต่เมื่อจำนวนผู้ผลิตเพิ่มมากขึ้น อาจในการผูกขาดยอมลดลงเป็นลำดับ และการแข่งขันทวีมากขึ้น ผลของการที่อุตสาหกรรมมีการแข่งขันกันเพิ่มมากขึ้นนี้นับได้ว่ามีผลดีสำหรับอุตสาหกรรมบางประเภท ที่ทำให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าได้ในราคาที่ต่ำลง แต่จะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมบางประเภท เช่น จากการศึกษาตัวอย่างของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องอาศัยการผลิตขนาดใหญ่ เพื่อที่จะให้ต้นทุนต่ำ ตลาดของสินค้าชนิดนี้ในประเทศไทยยังนับว่ามีขอบเขตจำกัดอยู่ ดังนั้นเมื่อการแข่งขันกันเพิ่มมากขึ้น อุตสาหกรรมนี้ก็ยากที่จะพัฒนาต่อไปได้

อุตสาหกรรมที่มี Concentration ต่ำ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนน้อยที่สุดของตัวอย่างอุตสาหกรรมที่ได้ศึกษาค่า Concentration อุตสาหกรรมประเภทนี้จะมีการแข่งขันกันอย่างมาก การผลิตส่วนใหญ่จะมีขนาดใกล้เคียงกันและเป็นการผลิตขนาดเล็กทั้งสิ้น เช่นตัวอย่าง อุตสาหกรรมปั้นค้าย อุตสาหกรรมประเภทนี้มีจำนวนลดน้อยลง เนื่องจากไม่สามารถที่จะแข่งขันกับสินค้าเขาจากต่างประเทศ หรือการผลิตที่ใช้เทคนิคการผลิตแบบใหม่ได้ ทำให้จำนวนผู้ผลิตลดน้อยลงไปตามลำดับและมีค่า Concentration ต่ำอย่างยิ่ง

ในการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของ Concentration ที่มีต่อปัจจัยอื่นในทางเศรษฐกิจ เช่น อัตราค่าไรและค่าจ้างแรงงาน ได้พบว่าค่า Concentration นี้มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกับอัตราค่าไรและค่าจ้างแรงงาน หมายความว่าในอุตสาหกรรมที่มี Concentration สูงนี้ และการเข้ามาแข่งขันเพิ่มทำได้ยาก โอกาสที่จะได้รับกำไรสูงย่อมมีอยู่มาก และจากข้อมูลของ Concentration และอัตราค่าจ้างแรงงาน (Wage) พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน แต่การที่จะอธิบายถึงความสัมพันธ์ว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้นทำได้ยาก เนื่องจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราค่าจ้าง แรงงานนั้นมีอยู่มาก นอกเหนือจาก Concentration

เมื่อวิเคราะห์ค่า Concentration ของประเทศอื่น ทั้งประเทศที่กำลังพัฒนาอุตสาหกรรมและประเทศอุตสาหกรรม ในประเทศที่กำลังพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น อินเดีย ซึ่งมีลักษณะบางประการคล้ายคลึงกับประเทศไทย ได้พบว่าอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีค่า Concentration สูงทั้งสิ้น ซึ่งสาเหตุของการที่มี Concentration สูงนี้ก็คล้ายคลึงกับประเทศไทย คือ ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลเป็นสำคัญ แต่ผลที่เกิดขึ้นทางด้านราคาสินค้านั้นแตกต่างกัน เนื่องจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ของอินเดียที่รัฐบาลได้เข้าไปมีส่วนในการผลิตเอง ปัญหาทางด้านราคาสินค้าก็ไม่เกิดขึ้น ถึงแม้ในกรณีที่ได้รับกำไรเกินกว่าอัตราปกติ ซึ่งเป็นผลจากการผูกขาดก็ไม่เป็นผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม รัฐบาลจะนำเอากำไรที่รัฐบาลได้รับในอัตราที่สูงนี้ไปใช้ในการพัฒนาประเทศ แต่สำหรับในประเทศไทยรัฐบาลมีส่วนเข้าไปดำเนินการอุตสาหกรรมในรูปของรัฐวิสาหกิจมีอยู่เป็นจำนวนน้อย ผลจากการที่สินค้ามีราคาสูงก็ตกเป็นรายได้อของผู้ผลิตแต่เพียงผู้เดียว เกิดปัญหาความแตกต่างของการกระจายรายได้ตามมา และเมื่อศึกษาดูค่าของ Concentration ในประเทศที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมแล้ว ได้พบว่าอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีค่า Concentration ต่ำ มีการแข่งขันกันอย่างมาก ทำให้คาดคะเนได้ว่าในอนาคตเมื่อประเทศไทยมีการพัฒนาอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้นแล้ว อุตสาหกรรมโดยส่วนใหญ่คงจะมีค่า Concentration ลดต่ำลงบ้าง แต่ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นเช่นนี้เสมอไป

สำหรับนโยบายทางด้าน Concentration ของประเทศไทยนี้ ควรที่จะแยกพิจารณาออกตามประเภทของอุตสาหกรรม โดยคำนึงถึงภาวะการณ์ทางด้านเศรษฐกิจประกอบควยนโยบายที่ดีที่สุดก็คือการให้อุตสาหกรรมได้มีการแข่งขันกันอย่างเสรี แต่ถ้ามุ่งถึงขอบเขตของตลาดภายในประเทศแล้วจะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันตลาดของสินค้าอุตสาหกรรมยังมีขอบเขตจำกัดอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากทางด้านสาขาเกษตรกรรมไม่สามารถที่จะเป็นตลาดของสินค้าทางด้านอุตสาหกรรมได้ ดังนั้นการที่จะให้อุตสาหกรรมได้มีการแข่งขันกันอย่างเสรีจึงเป็นการไม่เหมาะสม ดังจะเห็นได้จากรายงาน

เศรษฐกิจของธนาคารกรุงเทพในปี ๒๕๑๔ ที่เสนอให้เห็นว่าอุตสาหกรรมต้องประสบกับการแข่งขันมากขึ้นไป ทำให้ขาดทุนและต้องเลิกกิจการไปเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการทำให้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดของสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ เพราะฉะนั้นการที่จะมีนโยบายควบคุมให้มีการแข่งขันแต่พอสมควร หรืออาจกล่าวว่ามี Concentration ขนาดกลาง จึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมกว่า และสำหรับอุตสาหกรรมบางประเภทที่ต้องอาศัยการผลิตขนาดใหญ่ถึงจะมีต้นทุนต่ำ จำเป็นที่จะต้องให้มี Concentration สูง หรือมีอำนาจผูกขาดได้ เพื่อให้อุตสาหกรรมเหล่านี้เจริญเติบโต และขยายการผลิตไปได้อย่างรวดเร็ว อันจะช่วยเร่งรัดความเจริญเติบโตของสาขาอุตสาหกรรม แต่ควรที่จะได้ใช้มาตรการต่าง ๆ เช่น การควบคุมราคา หรือการให้มีการนำเข้าได้อย่างเสรี-ประกอบด้วย เพื่อที่จะได้ไม่จำเป็นต้องแก้ไขผลเสียที่ติดตามมาอยู่ตลอดเวลา ต่อเมื่อในระยะยาว ซึ่งประเทศที่การพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ตลาดของสินค้าอุตสาหกรรมกว้างขวางขึ้น และสามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้นแล้ว จึงควรที่จะให้มีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่อุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะได้มี Concentration คำ

ข้อเสนอแนะในที่นี้ก็คือประเทศไทย ควรที่จะได้มีการคำนวณหาความ Concentration เพื่อใช้เป็นเครื่องช่วยประกอบการพิจารณาในการวางแผนทางด้านการอุตสาหกรรม เมื่อต้องการที่จะหาความ Concentration สิ่งที่จะต้องปรับปรุงอย่างมากคือข้อมูลทางด้านการอุตสาหกรรม ข้อมูลทางด้านอื่น ๆ เช่น ทางด้านการเกษตร ทางด้านการเงิน นับว่ากว้างขวางมาก แต่ข้อมูลทางด้านการอุตสาหกรรมนั้นนับว่ายังกว้างขวางน้อยมาก อาจจะเป็นด้วยเหตุผลที่ว่าผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่าง ๆ นั้นอยู่ในฐานะที่ต้องแข่งขันกันอย่างมาก การที่จะเปิดเผยข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง ย่อมจะเป็นผลเสียต่อการดำเนินกิจการ และยังมีผลถึงทางด้านภาษีอากรอีกด้วย เมื่อได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องการที่จะนำไปวิเคราะห์ปัญหาอะไรก็ย่อมได้ผลสรุปไม่ถูกต้องทั้งสิ้น อีกประการหนึ่งการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนั้น ข้อมูลที่ได้ย่อมจะใกล้เคียงความจริง

น้อยมาก ดังนั้นควรที่จะได้มีมาตรการกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทางคาน
 อุตสาหกรรมให้ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งวิธีการตรวจสอบจากคานต่าง ๆ เพื่อ
 ที่จะให้ได้ข้อมูลใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด อีกประการหนึ่งในระหว่าง
 หน่วยงานต่าง ๆ ทางคานอุตสาหกรรมนี้ต้องการที่จะทราบข้อมูลอะไรบ้าง ควรที่
 จะได้มีการรวบรวมและประมวลขึ้นในคราวเดียวกัน และข้อมูลอุตสาหกรรมที่จะ
 ต้องมีนี้ควรที่จะอยู่ในลักษณะคล้ายคลึงกับรายละเอียดในการทำสำมะโนอุตสาหกรรม
 กรรม คือมีรายละเอียดว่าอุตสาหกรรมแต่ละประเภทมีผู้ผลิตจำนวนเท่าใด และสำ
 หรับผู้ผลิตแต่ละรายนั้นมีปริมาณการผลิต มูลค่าขาย มูลค่าเพิ่ม จำนวนคนงาน จ่า
 นวนเงินลงทุน ฯลฯ เท่าใด ซึ่งจะทำให้เห็นถึงโครงสร้างของอุตสาหกรรมทั้งประ
 เทศ การที่จะดำเนินนโยบายอย่างใดนั้นก็ย่อมจะเป็นการถูกต้องและเหมาะสมกว่า
 ที่จะศึกษาที่ละเรื่อง ๆ และคอยหาทางแก้ไขผลเสียที่จะเกิดขึ้นติดตามมาเป็นกรณี ๆ
 ไป ดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้การที่จะนำเอาข้อมูลที่มีอยู่มาหาค่า Concentra
 tion ก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยในการวิเคราะห์ที่ได้โดยชีพิจารณาประกอบกับปัจจัย
 อื่น ๆ ซึ่งคาดว่าจะได้ผลพอสมควร

ภาคผนวก ก

การแบ่งประเภทของอุตสาหกรรมตามขนาดของจำนวนคนงาน

อุตสาหกรรม	จำนวนสถานการ ธุรกิจ	จำนวน คนทำงาน	ประเภทของอุตสาหกรรมแบ่งตามจำนวนคนทำงาน			
			๑๐-๑๙	๒๐-๔๙	๕๐-๙๙	๑๐๐ และมากกว่า
หัตถกรรมผลิตอาหารยกเว้นเครื่องดื่ม	๑,๓๙๕		๙๖๐	๕๔๔	๔๖	๔๕
		๔๒,๑๘๓	๒๔.๔%	๓๕.๙%	๖.๙%	๓๒.๘%
การทำเครื่องดื่ม	๖๑		๑๖	๑๖	๑๒	๑๓
		๓,๓๘๔	๒.๘%	๓.๕%	๑๑.๒%	๓๘.๒%
การทำยาสูบและยานัตถ์	๑๔๒		๓๕	๕๓	๓๔	๑๖
		๑๑,๓๘๔	๔.๑%	๑๔.๖%	๒๐.๐%	๖๑.๓%
การทำไม้ ไม้คอร์ก	๔๙๐		๑๕๓	๒๐๓	๑๐๒	๒๘
		๑๙,๙๓๒	๑๐.๘%	๓๒.๒%	๓๔.๙%	๒๑.๘%
หัตถกรรมสิ่งทอ	๓๐๒		๑๔๘	๘๔	๓๑	๓๙
		๒๕,๑๖๘	๘.๑%	๙.๘%	๓.๙%	๓๔.๖%
การทำเครื่องตกแต่งสถานที่	๔๓		๒๖	๑๓	๓	๑
		๑,๑๖๑	๒.๘%	๓.๕%	-	๓๘.๘%

อุตสาหกรรม	จำนวนสถานการ ธุรกิจ	จำนวน คนทำงาน	ประเภทของอุตสาหกรรมแบ่งตามจำนวนคนทำงาน			
			๑๐-๑๙	๒๐-๔๙	๕๐-๙๙	๑๐๐ และมากกว่า
การทำกระดาษและผลิตภัณฑ์ จากกระดาษ	๒๐	๑,๓๔๘	๙	๓	๑	๓
หัตถกรรมการพิมพ์, การพิมพ์ โฆษณา	๑๒๓	๕,๐๓๖	๓๑	๓๕	๘	๑๓
การฟอกหนัง	๑๔	๕๖๔	๓	๕	-	๒
การทำยางและผลิตภัณฑ์จากยาง	๔๘	๓,๐๔๑	๑๕	๑๙	๕	๙
หัตถกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์จากเคมี	๑๖๒	๓,๘๓๕	๓๐	๕๐	๒๒	๒๐
การทำผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	๒๑๙	๑๑,๔๘๘	๑๐๓	๓๒	๒๒	๑๘
การทำผลิตภัณฑ์จากโลหะ	๑๔๕	๖,๐๓๒	๘๐	๔๔	๙	๑๒
หัตถกรรมทำหรือซ่อมแปลงเครื่อง จักร	๑๐๓	๒,๒๘๔	๓๑	๒๘	๘	-

อุตสาหกรรม	จำนวนสถานการ ธุรกิจ	จำนวน คนทำงาน	ประเภทของอุตสาหกรรมแบ่งตามจำนวนคนทำงาน			
			๑๐-๑๙	๒๐-๔๙	๕๐-๙๙	๑๐๐ และมากกว่า
หัตถกรรมทำเครื่องจักรไฟฟ้า	๓๐	๑,๙๘๕	๑๒	๖	๖	๖
หัตถกรรมทำเครื่องบริภัณฑ์การขนส่ง	๑๑๘	๓,๕๙๑	๙๓	๒๓	๑๕	๙
อุตสาหกรรมเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	๑๐๘	๒,๙๑๔	๖๒	๓๔	๑๐	๒
			๓๐.๕%	๓๕.๘%	๒๕.๒%	๘.๓%

ที่มา : สำมะโนอุตสาหกรรม ปี ๒๕๐๙ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ภาคผนวก ข

การแบ่งประเภทของอุตสาหกรรมตามขนาดของจำนวนคนงาน

อุตสาหกรรม	จำนวนสถานการ ธุรกิจ	จำนวน คนทำงาน	ประเภทของอุตสาหกรรมแบ่งตามจำนวนคนทำงาน				
			ต่ำกว่า ๑๐	๑๐-๑๙	๒๐-๔๙	๕๐-๙๙	๑๐๐ และมากกว่า
หัตถกรรมผลิตอาหารยกเว้นเครื่องดื่ม	๖๒๙	๔๔	๓๑๔	๑๙๐	๓๓	๔๔	
		๒๓๕๓๔	๑.๓%	๑๘.๒%	๒๓.๓%	๘.๑%	๔๓.๙%
การทำเครื่องดื่ม	๕๐	๑	๑๐	๑๔	๔	๑๓	
		๙๑๓๐	-	๑.๕%	๔.๓%	๖.๒%	๘๖.๙%
การทำยาสูบและยาน้ำดื่ม	๑๒๓	-	๑๓	๔๓	๓๓	๓๔	
		๑๓๓๓๖	-	๑.๓%	๑๐.๒%	๑๘.๖%	๖๙.๙%
การทำไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๓๕๑	๓	๓๒	๑๒๓	๙๔	๕๑	
		๒๑๔๕๑	-	๔.๘%	๑๙.๐%	๓๐.๒%	๔๕.๖%
การทำเครื่องตกแต่งสถานที่	๓๔	๑๐	๑๑	๙	๑	๓	
		๑๐๔๑	๖.๕%	๑๓.๘%	๒๕.๒%	๖.๙%	๔๓.๔%
การทำกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	๒๔	๓	๓	๑๐	๔	๔	
		๒๓๘๓	-	๑.๘%	๑๔.๐%	๑๐.๙%	๓๒.๐%

อุตสาหกรรม	จำนวนสถานการ ธุรกิจ	จำนวน คนทำงาน	ประเภทของอุตสาหกรรมแบ่งตามจำนวนคนทำงาน				
			ต่ำกว่า ๑๐	๑๐-๑๙	๒๐-๔๙	๕๐-๙๙	๑๐๐ และมากกว่า
หัตถกรรมการพิมพ์, การพิมพ์โฆษณา	๑๖๗	๑๔๘๗	๒๕	๓๒	๔๘	๖	๑๖
			๒.๖%	๑๓.๑%	๑๘.๙%	๕.๓%	๕๙.๘%
หัตถกรรมเคมี	๒๒	๑๘๖๐	๒	๕	๖	๖	๓
			-	๓.๘%	๑๑.๔%	๒๑.๑%	๖๒.๖%
หัตถกรรมผลิตภัณฑ์เคมี	๑๒๖	๙๑๑๗	๑๕	๒๑	๓๙	๒๕	๒๖
			๑.๖%	๓.๕%	๑๒.๗%	๑๙.๑%	๖๓.๓%
การทำยางและผลิตภัณฑ์ จากยาง	๙๑	๕๐๓๙	๑๑	๒๗	๒๗	๑๖	๑๐
			๑.๖%	๗.๑%	๑๕.๕%	๒๑.๖%	๕๓.๙%
การทำผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	๕๔	๓๑๙๕	๒	๑๒	๒๗	๑๑	๒
			-	๔.๙%	๒๘.๕%	๒๓.๒%	๔๒.๘%
การทำแก้วและผลิตภัณฑ์จาก แก้ว	๑๙	๔๒๘๖	-	๒	๔	๙	๔
			-	-	๓.๖%	๑๔.๙%	๘๐.๘%
การทำผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	๑๓๑	๑๐๘๖๕	๕	๖๔	๒๖	๑๘	๑๘
			-	๗.๙%	๗.๑%	๑๑.๘%	๗๒.๑%
การทำเครื่องจักร(ยกเว้น ไฟฟ้า)	๑๙๔	๕๐๓๕	๒๘	๘๘	๕๙	๑๓	๖
			๕%	๒๓.๘%	๓๖.๒%	๑๗.๓%	๑๘.๕%

อุตสาหกรรม	จำนวนสถานการ ธุรกิจ	จำนวน คนทำงาน	จำนวน				
			ต่ำกว่า ๑๐	๑๐-๑๙	๒๐-๔๙	๕๐-๙๙	๑๐๐ และมากกว่า
การทำเครื่องจักรไฟฟ้า	๓๓	๓	๓	๕	๕	๗	๑๓
		๔๐๓๖	-	๑.๖%	๓.๘%	๑๐.๓%	๘๓.๕%
หัตถกรรมทำเครื่องบริภัณฑ์การ ขนส่ง	๗๒	๕	๕	๑๓	๒๗	๑๒	๑๕
		๘๗๖๘	-	๒.๒%	๕.๐%	๑๐%	๗๘.๘%
อุตสาหกรรมเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	๑๑๗	๒๔	๒๔	๓๗	๔๑	๑๐	๕
		๓๙๓๙	๔.๓%	๑๒.๕%	๓๑.๓%	๑๘.๘%	๓๒.๙%

ที่มา : สำนะโนอุตสาหกรรม ปี ๒๕๑๑ สำนักงานสถิติแห่งชาติ